

ALLINGE GUDHJEM

HOVEDREDAKTION Nørregade 11-19 · 3700 Rønne · redaktion@bornholmstidende.dk
 LOKALREDAKTØR (VIKAR) Annette Timmermann 5690 3006
 REDIGERING & LAYOUT Jane Ballisager 5690 3042

Graamyrs vandspejl igen truet. Hvor det sidst var af en grød af padderokker og slam, er det nu en fremrykkende hær af grønne soldater i form af krebseklo, der tilsyneladende har erobret hele den ene ende og er på fortsat fremmarch. Foto: Allan Rieck

Skovsøen Graamyrs er igen ved at vokse til:

De grønne soldater rykker frem

Af Peter Tiemroth

NATUR

For snart en halv snes år siden gennemførte kommunen en tiltrængt oprensning af den populære skovsø Graamyrs i Gudhjem Plantage, hvor man primært bestræbte sig på at skåne søens karakteristiske flora af åkander og forekomster af krebseklo.

Dengang var søen – der tidligere oprensedes med jævne mellemrum – i fuld gang med at udvikle sig til en mose, som det er naturligt for en lavvandet sø, skønt den i diverse turistmaterialer fortsat blev beskrevet som en lille idyllisk sø med åkander.

Men nu er søens vandspejl igen truet. Hvor det sidst var af en grød af padderokker og slam, er det nu en fremrykkende hær af grønne soldater i form af krebseklo, der tilsyneladende har erobret hele den ene ende og er på fortsat fremmarch.

Guldsmedene

Plantens latinske slægtsnavn *Stratiodes* kommer af græsk og betyder netop soldater og hentyder vel til plantens invasive natur og hvasse fremtræden, hvor forbladene er blevet sammenlignet med en hjelm og dertil

☞ Når kommunen ved seneste oprensning alligevel netop bestræbte sig på at skåne forekomsterne af krebseklo, skyldtes det, at den er værtsplante for en særlig guldsmedeart, der da også heldigvis trives i bedste velgående.

de sværdlignende blade.

Krebseklo vokser bedst i næringsrige, ret lavvandede damme og søer. Og Graamyrs regelmæssige tilgroning skyldes netop tilløb af næringsstoffer fra mark og skov. Af samme grund er planten ikke alt for velkommen i større søer, hvor den kan tage overhånd og dække søen helt.

Når kommunen ved seneste oprensning alligevel netop bestræbte sig på at skåne forekomsterne af krebseklo, skyldtes det, at den er værtsplante for en særlig guldsmedeart, der da også heldigvis trives i bedste velgående.

Helt naturligt

Og den aktuelle tilgroning bekymrer da heller ikke biologen Finn Hansen, der for amtet og regionskommunen gennem årene har medvirket ved genskabelsen af mange damme og vandhuller rundt på øen.

– Hvis Graamyrs skal vedblive med at være en sø, så er man nødt til at opgrave bunden engang imellem. Således praktiseredes det da også i damme før i tiden, hvor folk endnu kunne håndtere skovle og spader. Det opgravede slam blev brugt på markerne som fortræffelig gødning, siger han.

De underjordiske

I øvrigt er Graamyrs ikke en naturlig sø. Før

1883, hvor tilplantningen af plantagen endnu ikke var påbegyndt, var den blot et lille naturdannet vandhul til glæde for kreaturer og vogterdrenge på den daværende udmark.

Langs hele den østlige side af søen ca. 12 meter inde løb en 40 meter lang lige klippevæg i ca. halvanden meters højde. Ovenpå var klippefladen glat som et gulv og gled længere mod øst i et med den tilstødende jord.

Man fortalte, at klippen om natten blev brugt til danse- og legeplads for de underjordiske. Alligevel blev klippen midt i 1800-tallet kløvet op og brugt til havnemole.

Ler til havnen

En rigtig sø fremkom først, da man senere skulle bruges ler til opdæmning af havnebassinnet under en større havneudvidelse. Og da søen seneste blev afvandet, viste det sig da også, at udover spredte store sten og klipper bestod langt størstedelen af bunden af rent ler.

Efter udvidelsen af søen blev den i mange år brugt som en populær skøjtebane om vinteren, dengang ungdommen endnu ikke var begyndt altid at hænge over computerne døgnnet rundt.